

Oppilaiden poissaolot

Ohjeistus perusopetuksen kouluille

Sisällys

1 Oppivelvollisuus

Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

2 Poissaolot koulutyöstä 3

2.1 Poissaolojen seuranta

Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

2.2 Kodin ja koulun yhteistyö poissaoloissa 4

3 Peruskoulun oppilaan opiskelu ulkomailla 4

4 Peruskoulun oppilaan pysyvä muutto ulkomaille 5

5 Kotiopetus 6

6 Toimintaohjeita poissoloihin 7

Oppilaiden pitkät poissaolot

Raportin tuottaja: Turun kaupunki, Lasten ja nuorten palvelut, perusopetus

Taitto: Turun kaupunki

Julkaistu: 19.8.2025

1 Oppivelvollisuus

Kaikki Suomessa vakituisesti asuvat alle 18-vuotiaat ovat oppivelvollisia. Oppivelvollisuus päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta tai hän on tätä ennen hyväksytysti suorittanut oppivelvollisyyteen vaadittavat opinnot. Oppivelvollisella tulee olla suunnitelmallinen tapa suorittaa oppivelvollisuutta. Oppivelvollisuuden kuntavalvoja seuraa Turussa asuvien oppivelvollisuusikäisten osallistumista perusopetukseen.

Jokaisella oppivelvollisuusikäisellä on oikeus koulupaikkaan. Oppilaalla on velvollisuus käydä koulua, ja koululla on velvollisuus seurata oppilaan poissaoloja. Poissaolojen seurannassa noudatetaan Turun perusopetuksen poissaolomallia.

2 Poissaolot koulutyöstä

Koulutyöstä on mahdollista saada tilapäistä vapaata erityisestä syystä enintään **30 päivää** (esim. sairastuminen, perhesyyt, edustustehtävät).

Lyhyen Suomeen tai ulkomaille suuntautuvan lomamatkan (enintään 30 päivää) aikana suomalainen koulu pysyy lapsen kouluna eikä oppivelvollisuuden suorittaminen keskeydy. Lapselle myönnetään poissaoloa koulun harkinnan mukaan.

- 1-3 vrk, loma myönnetään opettajan päätöksellä
- 4-30 vrk, loma myönnetään rehtorin päätöksellä

Paikallisesti päätetään, miten lapsen oppiminen lomamatkan aikana järjestetään ja huoltajat ovat vastuussa lapsen oppimisen edistymisestä lomamatkan aikana. Turun perusopetuksessa koulutehtävät merkitään Wilmaan. Perusopetuslain 18 §:ää ei sovelleta lomamatkatilanteisiin. Opetuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta järjestää etäyhteyksiä hyödyntävää ohjausta ulkomaille.

2.1. Poissaolojen seuranta

Opetuksen järjestäjän tulee ennaltaehkäistä perusopetuksen osallistuvan oppilaan poissaoloja sekä seurata ja puuttua niihin suunnitelmallisesti. (Pol 26§)

Koulut on velvoitettu seuraamaan järjestelmällisesti oppilaiden poissaoloja ja puuttumaan niihin. Kaikki poissaolot kirjataan Wilmaan. Varhainen puuttuminen poissaoloihin ehkäisee uusia poissaoloja ja niistä aiheutuvia seurauksia oppimiselle ja koulunkäynnille. Myös ennalta anotut vapaat voivat aiheuttaa haasteita.

Oikeiden tukitoimien tarjoamiseksi on tärkeää selvittää oppilaan poissaolojen taustalla olevia syitä ja löytää yhteistyössä kodin kanssa ratkaisuja, joilla varmistetaan oppilaan saama oikea-aikainen

tuki. Alakoululaisia on tukemassa Kotoa kouluun-toimintamalli, jonka tuottaa Turun kaupungille Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt. Lisätietoa <https://vsli.fi/kotoa-kouluun/>

Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti silloin, kun oppilaan asian hoitamiseen koulussa tarvitaan laajempaa oppilaan, huoltajan, opiskeluhuoltopalvelujen sekä opetushenkilökilöstön välistä yhteistyötä. Asiantuntijaryhmän kokoa ja koolle kutsuu luokanopettaja/luokanvalvoja.

2.2. Kodin ja koulun yhteistyö poissaoloissa

Huoltajan kohtaaminen ja kuuleminen on perusta yhteistyölle ja luottamuksen syntymiselle. Huoltajaan ollaan yhteydessä poissaoloihin puuttumisen mallin mukaisesti joko puhelimitse tai Wilma-viestillä aina, kun oppilaan poissaolosta herää huoli, kuitenkin viimeistään 50 poissaolotunnin täytyttyä. Kaikista selvittämättömistä poissaoloista otetaan välittömästi yhteys huoltajaan. Keskustelussa käydään läpi tilanne kotona ja koulussa ja mietitään ratkaisuja tilanteeseen. Opettaja tai rehtori sopii, miten tilannetta seurataan sekä mahdollisista jatkotoimista.

Hyvinvoivassa ja myötätuntoisessa kouluyhteisössä jokainen kokee olevansa tärkeä ja arvostettu ja samalla jokaisella kouluyhteisön jäsenellä on vastuu siitä, kuinka jokainen kohtaa ja kohtelee kaikkia muita. Hyvinvoiva kouluyhteisö vahvistaa jokaisen kouluun kiinnittymistä ja ennaltaehkäisee poissaoloja.

3 Peruskoulun oppilaan opiskelu ulkomailla

Oppivelvollisuuslain 7 §:n mukaan oppivelvollinen tai hänen huoltajansa voi hakea oppivelvollisuuden suorittamisen määräaikaista keskeyttämistä vähintään kuukauden kestävän tilapäisen ulkomailla oleskelun ajaksi, jos oppivelvollinen osallistuu oppivelvollisuuden suorittamista vastaavaan koulutukseen ulkomailla tai hänen muilla tavoin voidaan katsoa suorittavan oppivelvollisuutta ulkomailla oleskelun aikana.

Peruskoulun oppilaan opiskelu ulkomailla | Opetushallitus

Jos oppivelvollinen katoaa koulusta, toimitaan perusopetuksessa ja toisella asteella Turun kaupungin poissaolo-ohjeistuksen mukaisesti. Lastensuojeluyhteistyö aloitetaan heti, kun sille ilmenee tarvetta. Jokainen tapaus on yksilöllinen, joten tapauskohtainen harkinta on aina paikallaan. Lastensuojeluun ollaan yhteydessä viimeistään, jos oppivelvollinen ei palaa takaisin kouluun määräaikaisen oppivelvollisuuden keskeytysjakson jälkeen.

4. Peruskoulun oppilaan pysyvä muutto ulkomaille

Jos oppivelvollinen muuttaa pysyvästi asumaan ulkomaille eikä hänellä ole kotikuntaa Suomessa, hän ei ole enää oppivelvollinen Suomessa. Jos muutto ulkomaille on tilapäinen (kotikunta säilyy), tulee henkilön hakea oppivelvollisuuslain 7 §:n mukaisesti oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä.

[Oppivelvollisuuslaki 1214/2020 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX®](#)

5. Kotiopetus

Oppivelvollisuuden voi huoltajan ilmoituksella suorittaa myös kotiopetuksessa. Ilmoitus kotiopetuksesta tehdään Lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden erityispalvelupäällikölle, joka tiedottaa koulua. Kotiopetuksessa olevien oppilaiden oppivelvollisuuden suorittamista valvoo tehtävään nimetty henkilö. Oppilas katsotaan eronneeksi koulusta vasta, kun koulu saa erityispalvelupäällikön vahvistuksen kotiopetuksesta.

Kunta ei ole velvollinen järjestämään kotiopetuksessa olevalle oppivelvolliselle palveluja tai etuuksia, joihin perusopetukseen osallistuva oppilas on perusopetuslain mukaan oikeutettu kuten

- opetukseen
- oppimisen ja koulunkäynnin tukeen
- maksuttomiin oppimateriaaleihin, työvälineisiin - ja -aineisiin
- oppilashuoltoon
- maksuttomaan kouluruokailuun
- koulukuljetukseen.

Erityiset opetusjärjestelyt koskevat vain koulua käyviä. Huoltajan päätöksellä kotona opiskelevaa ei voida esimerkiksi vapauttaa jonkin perusopetuksen oppimäärään kuuluvan yhteisen aineen opiskelusta.

[Opetushallituksen ohjeita kotiopetuksesta](#)

6. Toimintaohjeita poissaoloihin

Poissaolon kesto	Poissaolon anoja	Poissaolon myöntäjä	Huomioitavaa	Huoltajan tehtävä
Poissaolo 1–3 päivää	Huoltaja anoo	luokasta vastaava opettaja	Poissaolon myöntämisessä tulee huomioida se, ettei oppilaan koulunkäynnille aiheudu kohtuutonta haittaa.	Huoltaja seuraa koulutyötä Wilmasta. Mikäli huoltajalla ei ole poissaolon aikana pääsyä Wilmaan, huoltajan tulee varmistaa tiedonsaanti muilla tavoin.
Poissaolo 4–30 päivää	Huoltaja anoo	rehtori	Poissaolon myöntämisessä tulee huomioida se, ettei oppilaan koulunkäynnille aiheudu kohtuutonta haittaa.	Huoltaja seuraa koulutyötä Wilmasta. Mikäli huoltajalla ei ole poissaolon aikana pääsyä Wilmaan, huoltajan tulee varmistaa tiedonsaanti muilla tavoin.
Poissaolo yli 30 päivää, tilapäinen ulkomailla oleskelu (paluupäivä tiedossa)	Huoltaja hakee keskeytystä erillisellä lomakkeella (Myös muilla tavoin annettu kirjallinen tieto keskeytyksestä on hyväksyttävä)	määräaikainen keskeytys, rehtori	Epäselvissä tilanteissa (huoltajaan ei saada yhteyttä, huoli lapsen hyvinvoinnista ja oikeudesta oppia tmv.) koulun tulee tehdä lastensuojeluilmoitus. Huoltajille tulee selvittää mahdollisen poissaolon vaikutus arviointiin etenkin päättöarvosanojen osalta.	Oppivelvollisuuslain 7 §:n mukaan oppivelvollinen tai hänen huoltajansa voi hakea oppivelvollisuuden suorittamisen määräaikaista keskeyttämistä vähintään koulukauden kestävästä tilapäisestä ulkomailla oleskelun ajaksi, jos oppivelvollinen osallistuu oppivelvollisuuden suorittamista vastaavaan koulutukseen ulkomailla tai hänen muilla tavoin voidaan katsoa suorittavan oppivelvollisuutta ulkomailla oleskelun aikana. Huoltaja selvittää poissaolon vaikutukset oppilaan opintoihin. Mikäli poissaolon vuoksi oppilaalta puuttuu päättöarvosanoja, puuttuvien suoritusten osalta koulu mahdollistaa hyväksytyn suorituksen (5) päättötodistukseen.

Poissaolo yli 30 päivää, pa- luupäivää ei tiedossa tai pitkittyvä poissaolo	Huoltaja hakee keskeytystä eril- lisellä lomak- keella (Myös muilla ta- voin annettu kir- jallinen tieto kes- keytyksestä on hyväksyttävä)	MUUTTO UL- KOMAILLE: erotodistus, rehtori Opetuksen jär- jestäjällä ei ole velvollisuutta erikielisten to- distusten laati- miseen, vaan huoltajan on huolehdittava todistuksen käännättämi- sestä	Epäselvissä ti- lanteissa (huol- tajaan ei saada yhteyttä, huoli lapsen hyvin- voinnista ja oi- keudesta oppia tmv.) koulun tu- lee tehdä lasten- suojeluilmoitus ja tarvittaessa konsultoida ank- kuripoliisia tut- kintapyyntöni te- kemisestä.	Varmistetaan tiedonkulku muihin viranomaisiin, esim. KELA Oppivelvollisen huoltajan tulee tehdä muuttotilanteessa muuttoil- moitus asianmukaisesti ja huolta- jaa tulee myös ohjeistaa sen teke- miseen. Osoite ei muutu, jos oppi- velvollisen huoltaja ei tee muuttoil- moitusta.
Siirtyminen kotiopetuk- seen	huoltaja ilmoittaa	erotodistus erityispalvelu- päällikkö ilmoit- taa koululle ja oppilaskortti siirretään val- vojaopettajan näkömään		
Selvittämätön poissaolo	Huoltaja ei ole anonut va- paita/keskey- tystä/siirtymistä kotiopetukseen	MERKITÄÄN LUVATON POISSAOLLO luokasta vas- taava opettaja, rehtori	Epäselvissä ti- lanteissa (huol- tajaan ei saada yhteyttä, huoli lapsen hyvin- voinnista ja oi- keudesta oppia tmv.) koulun tu- lee tehdä lasten- suojeluilmoitus Mahdollisuus il- moittaa KELAan * ohje lopussa Oppilas pidetään koulun listoilla	https://www.oph.fi/fi/usein-ky- syttya/oppivelvollisuuden-suorittamisen-laiminlyönnin-seu- raukset

***Kelalle voi tehdä ilmoituksen, jos on epäily, että perhe on muuttanut ilmoittamatta
ulkomaille. [Suojattu sähköposti yhteistyökumppaneille](#) | [Kumppanit](#) | [Kela](#)
kumppanit.neuvonta@kela.fi**

Opiskelijarekisteriin tehtäviä kirjauksia varten löytyy tarkentavia ohjeita Dotkusta.

[Väliaikainen keskeyttäminen.docx](#)

